Štev. 42. Poštnina v gotovčini plačana. Cena edne številke dinar. 20. oktobra 1929. Leto XVI.

Novine prihajajo vsako nedelo. Cena pri skupnom naslovi 25 Din, na posamezni naslov 30 D., M.,List na skupni naslov 10 D, na posameznoga 15 D. či se cela naročnina naprej plača do konca juna. Prek toga časa je naročnina za 5 D. vekša. Amerikanci plačajo za Novine, M. List4 dol., ravno tak naročniki iz Canade, Australije i Jižne Amerike.Prek mej države v Europi je cena Novin 75 D., M. Lista 25 Din. Plača se v Črensovcih na upravništvi, naročit.: Prekmurska Tiskarna M. Sobota.

NOVINE

Glasilo Slovenske krajine

Priloga : M. List s kalendarom Srca Jezušovoga

Izdajateo: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. bivši nar. poslanec.

Uredništvo M.-Sobota, Kolodvorska ulica 123. Cena oglasov: cm² 75 par, 1/4 strani dobi 20 %, 1/2 strani 25 % i cela stran 30 % popüsta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet reči 5 Din., više od vsake reči pol Din. Med tekstom cm² 1·50 D., v „Poslanom" 2·50 D. Takso za oglase plača uprava i da za vse oglase od 5 % do 50 % popüsta pri večkratnoj objavi.

Ček. položnice št.: 11806

Rokopisi se ne vračajo

Svetek slovensko-francoskoga prijetelstva.

V nedelo 13. t. m. so odkrili v Ljubljani spomenik Ilirije, štero je ustanovo l. 1809. Napoleon I. in štera je predstavlala prvi začetek dnešnje velke Jugoslavije. Spomenik je 15 metrov visiki steber iz beloga hvarskoga marmora. Stoji na razkrižji 4 ulic v bližini univerzitetne palače. Napravleni je po načrti ljublj. univ. profesora inž. Plečnika, ki je napravo tüdi načrt za bogojansko cerkev. Spomenik nosi na ednoj strani Napoleonov relief, na drügoj strani pa simbolični relief Ilirije, na vrhi stebra pa je grb nekdašnje Ilirije pun mesec s tremi zvezdami. V spomenik so zazidali prah franc. vojaka, ki je spadno v boji ob Savi pri Črnučaj poleg Ljubljane.

Odnošaji med Slovenci in Francozi tvorijo eno najzanimejših poglavij v slovenskoj narodnoj zgodovini. V Napoleonovoj Iliriji je bio oprvim po več stoletaj združen velki del slovenskoga ozemla s precejšnjim delom hrvaškoga in delom srbskoga. V Iliriji so Slovenci oprvim po vnogih stoletaj dočakali, da se ž njimi ne ravnalo kak z menjevrednim narodom. Slovenski jezik je zavzeo v šoli i uradaj mesto, ki njemi je šlo. Porajati se je začelo narodno časopisje in razvijati naša književnost. Nov rod je iz slovenskih tal prežet z velikimi idejami franc. düha, ki je pokazao pot do ustvaritve zdajšnje velike jugoslovanske države.

Čeravno je bila doba Napoleonove Ilirije razmeroma le kratkotrajna (4 leta), spomin nanjo Slovencom ne nikdar vgasno. V letaj svetovne vojne so se vezi, ki so vezale v ilirskoj dobi naš narod s francoskim, še bole poglobile i pripomogle do toga, da se je ideal, o šterom so se slovenski ilirski narodnjaki komaj vüpali senjati, obistinito. Na mirovnoj konferenci v Parizi l. 1919. so bili naši, lehko pravimo, edino odkritosrčni prijateli samo Francozi.

Štemo si v dužnost, da se ob toj priliki spomnimo z globokov hvaležnostjov v svojih srcaj posebej še onih dveh francoskih velikih mož, šteriva sta v najodločilnejših trenutkaj, kda je šlo za to, kam naj pripade naša krajina, z vsov lübeznijov zavzela se za našo krajino. To je bio v prvoj vrsti univ. profesor grof Begouen, ki je v najhüjšem časi za nas pisao v odličnom franc. listi „Journal des Debats" v naš prilog. Ravno tak zaslužen za nas pa je podpolkovnik Marmini, zastopnik Francije, v razmejitvenoj komisiji. Nepozabna je naša zahvala do teh dveh predstavnikov francoskoga naroda! Pravo prijatelstvo se izkaže v nesreči, i Francozi so se kak takši izkazali.

Naj živi še nadale neskaljeno prijatelstvo našega naroda s francoskim v blagor i napredek obeh narodov! Velike dühovne ideje, ki so nas v preteklosti združile, naj nas vežejo še naprej v blagor mirnoga evropskoga razvoja i človeštva sploh!

Bani i pomočniki banov.

Ban naše dravske banovine Sernec Dušan. — Banov pomočnik dr. Pirkmajer Otmar.

Nj. Vel. krao je podpisao ukaza, s šterima so imenüvani prvi bani i pomočniki banov. Imenüvani so:

za bana dravske (naše) banovine Sernec Dušan, bivši minister i vsevučelišni profesor v Ljubljani; za pomočnika bana pa dr. Pirkmajer Otmar, bivši mariborski župan in vrh. inšpektor ministerstva notranjih zadev,

za bana savske banovine dr. Šilovič Josip, za pomočnika Stojanovič Sava,

za bana vrbaske banovine Milosavljevič Svetislav, za pomočnika Ivanišević Milivoj,

za bana primorske banovine dr. Tartaglia Ivo, za pomočnika dr. Perovič Ivan,

za bana drinske banovine Popovič Velimir, za pomočnika dr. Hasanbergovič Ardo,

za bana zetske banovine Smiljanič Krsta, za pomočnika dr. Zec Jovan,

za bana donavsko banovine Popovič Dako, za pomočnika Mišovič Vidoje,

za bana moravske banovine Nestorovič Gjorgje, za pomočnika Todorovič Dragomir,

za bana vardarske banovine Živojina Lazica, za pomočnika Nikolič Mihal.

Ka novoga v Belgradi?

Nova bolnica. V četrtek je bila slovesno otvorjena nova bolnica „Elsie Englisch". Otvoritvi so prisostvüvali Nj. Vel. krao i kralica, več ministrov, zdravnikov i drügih odličnih osebnosti.

Argentinski poslanik. Nj. Vel. krao je sprejeo v audijenci argentinskoga poslanika Alberta Candiyotija. Ob toj priliki je poslanik izročo poverilna pisma.

Novinarski dom. Novinarsko združenje sporoča, da je dobilo od belgrajske občine prostor, na šterom si postavi dom.

Novi šef v prom. ministerstvi. Za šefa pisarne prometnoga ministra je imenüvani inžener Branimir Ivanovič, ki je bio prle šef kurilnice i delavnice v Banjaluki.

Novi angleški poslanik. Za angleškoga poslanika na našem dvori je bio imenüvani Neville Meyrick-Henderson, ki je bio prle prvi tajnik angleškoga poslaništva v Parizi.

Ministerski predsednik general Živkovič se je v tork vrno z inšpekcijskoga potüvanja po Srbiji. V svojem rodnom mesti Negotini je izjavo, da zapüsti svojo herbijo 70 jezer Din. za zidanje bolnice.

Prisega banov. Imenüvani bani so že položili prisego. Ob toj priki so bili tüdi sprejeti v avdijenci pri Njeg. Vel. krali.

Angleški poslanec delavske stranke Smith se je na poti iz Aten proti domi stavo tüdi v Belgradi. Od naših političnih krogov je bio lepo sprejeti.

Svetovna politika

Nemiri v Rusiji. Listi poročajo, daje izbruhno ob sibirsko-mandžurskoj meji proti bojševiškoj oblasti upor. Oblasti so zgrabile i vmorile prek 100 kmetov.

Kongres balkanskih narodov. Mednarodni mirovni kongres je skleno, da se bo vršo pod pokrovitelstvom Drüštva narodov mirovni kongres. Balkanski narodi so v to privolili. Den kongresa še ne določen.

Novi bojni minister na Vogrskom. Mesto bojnoga ministra Csakyja je prevzeo vladni tajnik Julij Gömböš, ki je že položo prisego v roke državnoga upravitela Hortyja. Novi minister je izjavo, da bo reformerao vogrsko vojsko.

Zasedanje medn. konfer. dela. Arthur Fontaine (Fonten) je Ženevi otvoro 13. zasedanje mednarodne konference dela. Za predsednika je bio zvoljen Španec Aunosa. Konferenca bo razpravlala pred vsem o marinarskom pitanji.

Volilni boj na Češkoslovaškom. Za parlament je vložilo 19 strank kandidatne liste, za senat pa 13 strank. Nosilci list so večinoma politiki, ki so že prle igrali v politiki velko vlogo.

Volitve na Polskom. V Poznjanskoj vojvodini na Polskom so se vršile volitve, pri šterih so opozicijonalne stranke dobile dve tretini vseh glasov. Najvekši uspeh so meli krščanski demokrati.

Iz Avstralije. V Avstraliji so so vršile volitve, pri šterih je z velkov večinov zmagala delavska stranka. Dobila je 43 mandate, drüge stranke vküp pa 33.

Nova vlada na Kitajskom. Maršal Feng je sestavo novo vlado. Predsedstvo vlade je prevzeo Wansinwej. V vladi je tüdi edna ženska; prevzela je ministerstvo prosvete.

Vogrski parlament je začno v tork jesensko zasedanje. Že na prvoj seji je prišlo med vladov i opozicijov do ostroga boja. Poslanec G. Gal je celo zakričao: „Če ne pomoči, bo države konec!"

Voditela naše banovine.

Moža, ki sta postavlena za voditela dravske banovine, sta slovenskomi lüdstvi zadosta poznaniva.

Ban Sernec Dušan je po zvanji univerzitetni profesor v Ljubljani. Predavao je na tehničnoj fakulteti; posebno se zanima za elektriko. Bio je poslanec v bivšem Jugoslovanskom klubi i v Uzunovičovoj vladi tüdi minister za javna dela. Za seov ma vnogo zaslug.

Banov pomočnik dr. Pirkmajer Otmar nam je ravnotak poznani, ar je bio več let velki župan v Maribori i smo tak tüdi mi spadali pod njegovo oblast. Sledkar je postao vrhovni inšpektor v ministerstvi notranjih zadev.

Oba voditela sta se že duga leta posvečüvala deli za narod. Zdaj sta postavleniva v Sloveniji na najvišje mesto, da tüdi za naprej delüjeta v blagor naše domovine. Z ostalim slovenskim narodom jiva tüdi mi pozdravlamo i njima želemo k velkomi deli vnogo blagoslova.

Cene:

Zrnje:	pšenica	180-185	Din.
	žito	170-175	„
	kukorca	180	„
	oves	180-190	„
	proso	160-170	„
	krumpli	55	„
	det. seme	1000-1200	„
	grah (čreš.)	380-400	„
	mešani grah	280-300	„
Živina:	biki (živ. v.)	8-10	„
	telice „ „	7-10	„
	krave	4-7	„
	teoci (mrtvi)	12-14	„
	svinje (mrtve)	15-16·50	„
	slanine	26·—	„
	mast	30-32	„

Cene v Ljubljani: pšenica 245 Din., žito 210 Din., kukorca 205 Din. — V Novom Sadi: pšenica 195 Din., žito 150 Din., kukorca 110 Din.

Na Vogrskom se plača pšenica po 180 do 185 Din., žito po 150 do 160 Din., kukorca po 160 do 170 Din.

Penezi:

U. S. A. dollar	56·20-56·65	Din.
Canadski dolar	55·-	„
Argentijski peso	21·-	„
Avstrijski šiling	7·90-7.95	„
Čehoslovaška krona	1·65-1·68	„
Angleški funt	271-276	„
Francoski frank	2·16-2·23	„
Talijanska lira	2·90-2·95	„
Madžarski pengö	9·80-9·85	„
Nemška marka	13·35-13·50	„
Švicarski frank	10·80	„
Uruguayski peso	50·—	„

Odaja agrarne zemlje i te cena.

„Agrarna zadruga je prej buknola“ — si gučijo lüdje v nekom mesti naše lepe krajine, tam kam hodijo iz Maribora neki gospodje agitirat za odajo agrarne zemle. Tem gospodom i nespametnim prestrašencom damo sledeči navuk.

Agrarnoga zakona ešče nega i zato nišče na sveti, niti sam minister nema oblasti, da bi koga prisilo na küpilo agrarne zemle. Odaja agrarne zemle je slobodna po takzvanom Radičovom „fakultativnom“ zakoni, to je, če jo što šče, jo lehko küpi na svojo odgovornost, ali ne jo je dužen. **I če je ne küpi, njemi zatogavolo nihče nemre vzeti agrarne zemle, niti minister ne, če njemi po zakoni ide.** Če što zato misli, da je cena zemle nisika pa ma priliko i občen za njo, nihče nemre meti nikaj proti, da jo küpi. Agrarna zadruga tüdi da dovolenje, da jo njena kotriga küpi, samo mora svoj namen toj javiti i ta da potom svoje privolenje, da se kotrigi pri küpili ne zgodi nikša neprilika i krivica. Lepšo lübezen do bližnjega je teško najti, kak delo agrarne zadruge, štera brezplačno pazi na siromaškoga člana, da se njemi nikaj neugodnoga ne pripeti pri küpili.

Če što zato misli, da je ponüjena zemla ne draga i jo z lehkotov plača, naj jo küpi. Nišče njemi toga nemre zabraniti. Če je pa kotriga agrarne zadruge, ki jo šče küpiti mora svoj namen toj javiti, ta njoj bo tüdi dala dovolenje za küpilo, če je vse v redi i ne bo trpela kotriga nikšega kvara. **Ali pritiskati na agrarne interesente, te takrekoč siliti na küpilo nihče nema oblasti i proti tomi pritiski, kdekoli i od šterekoli strani bi se vršo kak najbole ostro protestiramo. Te pritisk, ta sila, ar je protizakonita, je prepovedana i se vrši navadno za dobičke.** Za dobičke tretjega pa ne si dužen i ne sam dužen ni stopnje napraviti, celo mi jo je prepovedano napraviti, če bi iz toga jaz, moja familija škodo trpela. Pa ne samo familija, če bi iz toga moj bližnji meo kvar, tüdi te ne smem napraviri te stopnje. Zakaj se vsiljava odaja agrarne zemle?

Na to pitanje je te odgovor. Silijo to odajo tisti agrarni interesenti, šteri nemajo popolnoma čiste düšne vesti, ar njim zemla neide, so jo bole potrebnim spodkopali zato naj se njihova krivica ne zvedi, bi radi na sebe spravili kem prle zemlo. To je eden zrok pritiska za odajo agrarne zemle. Drügi je nepoznanje zakonov, slaba pamet i slaba natura. Vnogo dobrih lüdi se zboji strašila, štero njemi proti zakoni šepečejo mešetarje: „zgübiš jo, če je ne küpiš“. Slaba pamet i slaba natura premotita toga nevučenoga človeka i da se zapelati; sledkar kda bi trbelo plačati, te pa hodi od Ponciuša k Pilatuši za pomoč, pa je nega več, ar se pogodba če jo je ministerstvo odobrilo, ne da več spremeniti.

So pa tüdi takši dobri lüdje, ki bi zato radi spravili v red agrarno zemlo, ar je strašen križ ž njov i ar se lüdstvo grozno pokvarja po njoj. Agrarna zemla je najmre rodila več sovraštva i pokvarjenosti v človečoj družbi v tej desetih letaj kak prle svaje v petdesetih letaj. Naj se tem nesrečnim posledicam konec napravi, želejo dobre düše hitro rešitev agrarnoga pitanja. Poleg teh düževnih zrokov pa želejo vnogi pametni lüdje tüdi zato kem prvejšo rešitev agrarnoga pitanja, naj bo zemla bole obdelana. Če je ta najmre že koga last, jo bole skrbno obdelavle, kak dokeč visi v zraki stalna pravica do te zemle. Ali ti lüdje, ki iz toga razloga želejo rešitev agrarnoga pitanja, nikdar ne želejo kvara agrarnomi interesenti. Ti ne špekulirajo, ti želejo pravično zmerno ceno, predvem pa hitro agrarni zakon.

So pa tüdi špekulantje, ki majo obečane procente za svoj žep i zato povekšavajo ceno agrarne zemle. I ti so tisti, ki vsiljavajo na küpilo agrarne zemle. Proti takšim se moremo skrbno varvati. Ti lüdje kršijo svecki i boži zakon.

Kak se pa naj varjemo proti takšim špekulantom!? Vsaki je špekulant, ki ti pravi, ka zgübiš zemlo, če je ne küpiš, S takšim se niti v guč ne vzeti, kakšte je lepo oblečen. Njegova reč je laž. Če te pa z lažjov šče pridobiti za küpilo, ne hodi po pravoj poti. Zato pa se ne daj ne samo od njega prestrašiti, nego niti v guč se ne jemli ž njim. To je prva pot, po šteroj se lehko ognemo špekulantov. Drüga pot je sledeča. Dobro si zapomnimo, po kakšoj ceni šče država, to je državni zakon odküpiti agrarno zemlo. Določeno je v načrti stalnoga agrarnoga zakona od *jezeropetsto do trijezero dinarov za eden hektar. Eden hektar je pa skoro dva velikiva plüga. Tak na eden katasterski plüg pride nekaj nad jezero dinarov. Za to ceno šče država rešiti agrarno zemlo.* Ne je to ešče zakon, ali iz samoga načrta se vidi, kak misli ministerstvo. Mogoče ka za par tednov že pride te zakon. Gotovo, ka velike spremembe ne bodo pri njem.

To tüdi povemo zakaj. *Zato, ka država mora küpiti petdesetim jezerom dobrovolcam po osem plügov vsakomi agrarne zemle. Takši je zakon.* Država pa ma toliko stroškov i duga, da si nemre ešče vekših nalagati. Zato *pa nemre predrago ceno določiti za agrarno zemlo, ar bi jo te sama drago mogla plačati.*

Kšenki, znamo, da zemla nede i bi tüdi krivica bila, da bi se komi vzela i drügomi dala brezplačno. Vsaki ma juš do svojega. Ar če se dnes meni vzeme brez odškodnine, se vütro po vsoj pravici tebi lehko zgodi. To bi pa bilo proti vsoj pravici, posebno proti lastnomi pravi. Ne brezplačno vzeti, nego po zmernoj srednjoj ceni kak misli država, naj kem prle sklene agrarni zakon, ka bo kem prle konec raznim mešetarijam, krivicam neprilikam düševnomi i gospodarskomi kvari, ki so se porodili iz agrarne reforme.

Strašna nesreča v Mariboru.

Avtomobil vdaro v steber mosta na Dravi. — Tri smrtne žrtve.

Takše automobilske nesreče, kak se je zgodila v soboto ponoči okoli desete vöre, Maribor še ne meo. Trgovec Vrhunec je z bliskovitov naglicov vozo proti velkomi dravskomi mosti. Naednok se je začüo močen pok (počila je pnevmatika) i sila je avtomobil zagnala proti ograji. Zaleto se je v močni steber. Sledio je grozen prizor. Dve gospe, ki sta sedeli v avtomobili sta zleteli vö i sta spadnoli prek ograje v Dravo. Razbio se je zvün toga eden gospod, Vrhunec sam pa je dobo težke poškodbe. Nesreča je spravila na noge ves Maribor. Komisija je dognala, da jo je zakrivo Vrhunec sam, ar je prenaglo vozo i ne rabo v pravom časi zavor.

NEDELA

(po risalaj dvajstidrüga. Evang. sv. Mat. 22, 15—21.

Vu onom vremeni idoči farizeušje tanáč so držali; ka bi vlovili Jezuša vu reči. I poslali so k-njemi vučenike svoje s Herodiánci, govoréči: Vučiteo, známo, ka si pravičen, i pot božo po pravici včiš, i nemaš pazke na nikoga; ár ne glédaš na peršono lüdi: povej nam záto, ka se tebi vidi? jeli je slobodno dáčo dati casari, ali ne? spoznavši pa Jezuš jálnost njihovo, veli: ka me skušávate zkažlivci? pokážte mi dáčni pejnez. Oni so pa pokázali njemi eden sod. I právi njim Jezuš: čidi je kep ete, i napisek? právijo njemi: casarov. Teda veli njim: dajte záto, štera so casarova, casari, i štera so boža, Bogi.

Koledar.

pondelek:	Orša, dev.
tork:	Kordula, dev.
sreda:	Severin, püšp.
četrtek:	Rafael, arkang.
pètek:	Kriz. i Darija
sobota:	Evaris, papa
neoela:	Kristuš Krao

Murska Sobota

— **Popravek.** V 40. štev. Novin se je pripetila v članki „Delo za postajo“ mala napaka. Namesto „nerednosti“ se mora vstaviti „nedostatki i pomenklivosti“‘ kak stoji v zapiski železniške konference. Tolko popravla uredništvo *prostovolno*, da ne bo nepotrebnoga i nerazumlivoga razburjanja.

— **Prihod delavcov.** V soboto zajtra se je med veselim spevanjom pripelalo okoli 60 delavcov i delavk, ki so delali v Vojvodini na imanji pravoslavnoga patriarhata.

— **Dva ptička** so odpelali v petek orožniki v mariborsko vozo. Eden je bio poleg, kda se je zvršo vlom v trgovino g. Čeha i Gašpara, drügi pa je bicikline meo rad.

— **Učitelsko zborüvanje.** V soboto se je vršilo zborüvanje učitelstva iz soboškoga sreza. Vodo ga je g. predsednik Hočevar. Navzoči je bio tüdi g. šol. nadzornik Čižek. Na zborüvanji je predavao g. učiteo Vranc iz Maribora.

— **Što ne verje, naj pita!** Za povest „A njega ni“ je bila pri g. Hahni v tork (na den senja) takša ne-

Fr. KOLENC:

Slovo.

(Iz povesti: A njega ni . . .)

(Dale.)

Napočo je zadnji hip. Vöra je vdarila i trbelo se je odpraviti. Vstali so i odmolili.

— Tak, zdaj pa bo trbelo odrinoti — je dejao prisiljeno mirno Štefan. V prsih ga je düšilo, a zatro je bol, da ne bi bilo slovo za nesrečno mater še težje.

— Z Bogom mati — je stopo k starki. Roko joj je ovio okoli šinjeka i jo küšno. Mati je zajokala i se ga krčevito oklenola. Dugo ga ne izpüstila.

— Z Bogom, Štefan, z Bogom — je vzdihnila pretreslivo. — Dva so mi že ugrabili. Oba sta mrtva. Zda . . . zdaj pa mi trgajo te . . . tebe — za . . . zadnjega . . . I jaz uboga starka ostanem sama . . . zapüščena, . . . obüpana . . .

Kak mantrnica je bila v tom hipi. Obraz voščenobled, oči brez sijaja. Anica je stopila k njoj. Mehko joj je ovila roko okoli pasa i nagnila glavo na njeno ramo.

— Mati, lüba mati, ve ne bodete sami. Glejte, jaz bom pri vas.

— Da, ti dete, boš pri meni — je onemoglo govorila starka — toda Martina ni, Jožefa ne in Štefana ne bo . . . O, Bog zakaj sem morala to dočakati! Tepeš me, hüdo me tepeš! Ah, nesrečna vojska? Kaj te je bilo treba? Kak lepo bi bilo življenje, če na sveti ne bi bilo sovraštva, krivičnosti, pohlepa po bogastvi!

— Mati, mati, henjajte — jo je stepla Anica vsa preplašena.

— Z Bogom, oča — je Štefan obino i küšno očo. Starec je zaječao. Skuz že zdavnaj ne bilo v njegovih očaj.

— Z Bogom, Štefan — je odvrno zamolklo. Ideš, tüdi ti ideš!?... O, smrt, pridi . . . pridi, da me rešiš toga trplenja . . .

Vedno niže njemi je klonila glava in vsesti se je morao, da se ne zgrudo od slabosti.

Štefan se je ozro v Anico. Pri srci ga je zabolelo. Ne bila niti senca prejšnje Anice.

— Anica, z Bogom!

Dekle je püstilo mater i stopilo k brati. Vroče skuze so joj polzele po lici, kda njemi je slonela na prsaj Lübila je brata, zato joj je bilo jako hüdo pri srci. Mislila pa je tüdi na Jakoba in tak je bila njena bolečina še vnogo vekša.

— Z Bogom! — ga je küšnola.

— Oj z Bogom vsi vküp! — je krikno Štefan še ednok, nato je pograbo kovčeg i šo proti vratom. Ostali so ga spremlali.

Vöni se je odigrao še en prizor. Iz sadovnjaka je pribežao Hektor. V prvom hipi je veselo zalajao. Kda pa je zagledao v Štefanovoj roki kovčeg, je stisno rep med noge i in tužno zacvilo. Pred dečka se je postavo. Mogoče je čüto nesrečo.

— Hektor, beži vkraj — njemi je zapovedao Štefan.

Pes se ne zgeno. Še bole žalostno je zacvilo.

Štefan ga je zgrabo za šinjek i ga je potegno s pota.

Z Bogom — se je še enkrat obrno k domačim, ki so stali na pragi i je šo. Žalostno so gledali za njim i kda je zavio na pot, se je videlo, da je Kozarovoj hiši zašlo sunce.

Küp nesreče.

Malomi Miškeci se je z nosa videlo, da nikaj ne ve. Vküp se je vlekeo kak jež. Samo včasih se skrivoma pogtedno kateheta, da bi vido, ali je odišo že mimo njega i si je odehno, če je bio on v drügom koti.

Katehet je spoznao, da ma Miškec slabo vest. Nekaj časa je hodo mimo njega, naednok pa se je stavo ravno pred njim. Strah i groza! Miškec se je potegno skoro v dve gübi.

— No, Miškec, ka se vlečeš tak vküp? Tak sediš, kak küp nesreče.

Ves razred se je zasmejao, najbole pa dečkec v prvoj klopi.

— Si že vido küp nesreče — se je obrno katehet k njemi.

— Prosim, ja! je odgovoro dečkec brez pomišlanja.

Katehet se je začüdo. Radoveden je bio, ka njemi učenček odgovori, zato ga je pitao:

— Kda pa si ga vido?

Dečkec ga je pogledno z bistrimi očmi, nato je odgovoro:

— Prosim, ednok smo naklali velki voz sena. Kda smo se genoli z mesta, se je voz prekopicno. Tisto je bio küp nesreče.

Komaj je dečkec to zgovoro, se je začno smejati celi razred, katehet i nazadnje tüdi on sam ne mogeo zadržati smeha.

Za smeh.

Prvi pesmar: Misliš, da sirove belice istinsko pomagajo glasi.

Drügi pesmar: Istinsko. Samo glej kokoš, kak kokodače, kda znese jajce.

Meni se tüdi tak vidi.

Mož se je vrno kesno v noči iz krčme. Bio je preci natrkani.

— Lübi možiček, vidi se mi, da ga maš dnes preveč v glavi.

— Draga ženkica — se je nasmehno mož — meni se tüdi tak vidi

vola, da čüda. Od vseh strani so prihajali lüdje, a neso je mogli dobiti, ar je sfalila. Zdaj se že znova dobi. Popaščite se, da ne bo pa prekesno! Košta samo 15 Din. Dobi se tüdi pri g. Benčeci.

— **Trezinsko senje** je izpadnolo jako dobro. Trgovci so zadovolni. Lüdi je bilo, da se je človek komaj gibao. Vekših neredov ne bilo. Nešternim lüdem so sfalili penezi. Orožniki so zgrabili edno žensko i ednoga dečka iz Čakovca, ki sta rovala v lüdskih žepaj.

Sodnija sporoča, da so uradne vöre; med tednom od 8. do 12 i popoldne od 1. do 4. vöre, po sobotaj pa nepretrgano od pol 8 do pol 2. Po nedelaj i svetkaj ima službo samo dežurni sodnik od 9. do 11. vöre.

Slovenska krajina

— **Naš rojak veržejski župnik.** Za veržejskoga župnika je prezv. püšpek dr. A. Karlin postavo vlč. g. Jožefa Tkalca, sina Slovenske Krajine. Našemi rojaki k tomi iskreno častitamo, zednim pa njemi želemo tüdi vnogo božega blagoslova.

— **Smrt mlade žene.** V večnost se je preselila v Šülincih žena Miholič Jožefa, ztara komaj 23 let. Zvün žalüjočega moža je zapüstila tüdi dvoje drobne dečice: Miciko i Anico. Pokojno je vse lübilo, zato se je tüdi zbralo k sprevodi dosta naroda, čeravno je bilo slabo vreme. Bog daj pokojnoj večni mir.

— **Dobrovnik.** Posojilnica v Dobrovniki bo mela prvi uradni den 27. toga meseca po poldnevi ob 2 vöri. Vabimo vse kmete, trgovce, obrtnike in delavce, da pristopijo, kak člani k novo ustanovlenoj posojilnici. V smisli pravil § 4 lehko pristopi za člana vsaki. Deleži (akcije) so jako nisiki tak, da je omogočeni pristop vsakomi. Drüge določbe glede poslovanja bodemo pravočasno v „Novinaj" objavili. — Načelstvo.

— **Bogojina.** Bratva je pri nas minola i s tem tüdi veselo spevanje i jufkanje po naših goricaj. Vina bo letos nekaj menje kak lani, ali zato bo vino letos dosta bolše. — Dnes (20. okt.) zvečer je fantovski sestanek z zanimivim predavanjom. Prečte se tüdi progam fantovskih sestankov za celo zimo.

— **Dvoja smrt v kratkom časi.** Pred kakšimi desetimi dnevi je v špitali v M. Soboti vmro Franc Mikola iz Lukačavec. V tork opoldne pa so pokopali že njegovo ženo Franciško. Smrt je prišla nepričakuvano, ar je ne bila prav betežna.

— **Vse bolečine zob i glave** odstrani za gotovo i hitro „INKA". Pri reumatizmi, smicanji, prehlajenji, išiasi bolečinaj kosti pomaga „INKA". Eden glažek z natančnim navodilom stane 10 Din. Dobi se v Lekarni pri Svetoj Trojici v Dolnjoj Lendavi.

— **Popravek** na notico „Ka je fidekomis" v 38. štev. Novin: Ni resnica, da „celo lendavsko imanje nosi na sebi to zabrano, ka se nesme odati" temveč so z zakonom o pripravi agrarne reforme v § 9 vsa veleposestva po državi tudi razlaščena in po § 10 tudi vsa fideikomisna, torej tudi Dolnjelendavsko. — Ni resnica, da je „neizmerna norost in nesreča küpiti to zemlo prle kák se reši fideikomis" temveč so nasprotno vsi kupci zemljišč našega veleposestva zadovoljni z nakupom ki se je izvršil temeljem zakona o fakultativnem odkupu iz leta 1925, koji zakon jamči vsakemu kupcu brezbremensko intabulacijo, kakor hitro minister pogodbo odobri, in je minister že odobril za kupce brezbremenski odpis in intabulacijo. — Ni resnica' da na zemlji Dolnjelendavskega veleposestva ostane tudi to breme „da če ravno oča oda to zemlo, deca i vnüki i teh vnükov vnüki majo pravico živeti iz te zemle" temveč je nasprotno Knez Esterhazy z vsemi člani svoje familije podpisal izjavo, da se odpovedujejo fideikomisu, in so vsi dali upravitelju veleposestva generalno podblastilo za odprodajo zemlje in brezbremensko intabulacijo na kupce, kar lahko vsak vidi pri sodnem predstojniku v Dolnji Lendavi. Ni resnica, da se „Fideikomis nemre odpraviti zato ar je ustava zbrisana" temveč je naša vlada stvarno že odpravila fideikomis z razlaščenjem in dovolitvijo odprodaje po zgoraj navedenih zakonih, čemur mora *logično slediti* tudi formalni izbris fideikomisa. — Dolnja Lendava, dne 10. oktobra 1929. Za: Uprava Vlastelinstva Dol. Lendava JULIO KOSTELAC ravnatelj.

— **Čuvajte svoje prašičke!** Da te meli vsigdar zdrave debele i črstve prašičke, kupite redilni prašek „MASTELIN". Za male peneze dobite i si prišparate vnogo. Pakeci koštajo v vsej trgovinaj 3 i 6 Din. Glavna zaloga A. Kosec, Maribor Tezno št. 5.

Velki ilirski svetek v Ljubljani.

Stodvajsetletnica Ilirije. — Veličasten pohod. — Ilirski steber. — Zahvala francoskoga poslanika Darda.

Preminočo nedelo se je v Ljubljani svetio stodvajsetletni spomin tistoga dogodka, kda je veliki Napoleon I. zdrüžo slovenske pokrajine v velkoj Iliriji. Te dogodek je bio za slovenstvo velkoga pomena, zato ne čüdno, da ga je Ljubljana tüdi zdaj po 120 letih proslavila jako veličastno. V sprehodi, ki je korakao po Ljubljani, je bila zastopana vsa Slovenija: gasilci, Orli, Orlice, narodne noše, Sokoli i vsa drüga drüštva. Morje naroda se je stavilo pred visikim „Ilirskim stebrom", ki je bio postavlen ravno za spomin na 120 letnico. Narodi je tü govorilo več odličnih mož: ljubljanski župan dr. Puc, francoski poslanik min. Dard, zastopnik vlade vojni min. general Hadžič. Pred spomenik je bilo položenih vnogo vencov.

Obhajanje 120 letnice Ilirije je bio tüdi svetek jugoslovansko-fracoskoga prijatelstva. Bio je tak lep, da so bili vsi navzoči Francozi ginjeni i je dao francoski poslanik min. Dard v „Slovenci" posebno lastnoročno pisano zahvalo, v šteroj izraža svojo srečo nad tem, da je prišeo v Ljubljano.

Delavske zadeve.

Taki dobita delo dva sodara (pintara), oglasiti se je pri Javnoj borzi dela v Murskoj Soboti.

Nešterni naši vrli delavci so se že odzvali našoj prošnji i so nam obečali, da naskori pošlejo po 10 i 15 mark. Vsem, ki so že ali pa ščе namenijo darüvati za Delavski dom v M. Soboti se odbor že naprej prav srčno zahvalüje i prosi, da tüdi drüge svoje poznane pritegnejo k tomi plemenitomi deli, tak ka nede med delavci niti ednoga, ki bi njemi düšna vest pravila, jaz ešče nikaj nemam danoga za obrambo siromakov! Pripravlalni odbor za zidanje Delavskoga doma v M. Soboti.

Rudolf Vrečič Stäbehöche, Matija Zrinsky i Štefan Zelko Calbe a/n Salle; hvala za pozdrave stokrat bole pa za dare na Delavski dom. Nadale se opomina vse delavce ešče ednok, da šteri ščejo plačati naročnino Novin, naj pišejo zraven na Upravništvo Novin v Črensovcih Jugoslavija. Ta morejo pisati tüdi, če namenijo plačati sledi, kda pridejo domo i da se naj Novine nadale pošilajo ravno tak tüdi vzroke, zakaj naročnina dosegamao ne bila plačana i tak dale.

Vsem pošilam prisrčne pozdrave i želem, da se naskori vsi zadovolni i zdravi povrnejo v domovino. France Kerec M. Sobota.

Po katoliškom sveti.

Lüdsko štetje v vatikanskoj državi. Preminoči teden se je vršilo v papovoj državi lüdsko štetje. Vseh prebivalcov je 518. Med temi je 389 Italjanov, 113 Švicarov, ostali pa se delijo med 9 drügih narodnosti. Po veri je 517 katoličanov, 1 pa je židov, a tüdi te prestopi v katoliško Cerkev.

Katoliške šole na Vogrskom. Katoliških šol je na Vogrskom 2830. Obisküje jih 290 jezer učencov. Nadale sta 42 gimneziji i 42 učiteliški, ki so v katoliški rokaj.

Mussolini proti Cerkvi. Italjanski ministerski predsednik je izjavo, da ma do 9000 špijonov, ki pazijo na delo katoliške dühovščine i vernikov. Sv. Oča je nato odgovoro, da se ne boji Mussoiinijovoga boja, ar zavüpa moči katoliške zavednosti.

Japonec katoliški voditeo. Japonski admiral Jamamoto, francoski tumač na japonskom dvori se je odpovedao lepoj službi, samo da bi lehko prevzeo vodstvo japonske katoliške mladine, šteroj posvečüje vse svoje sile i ves čas.

Doma i po sveti

S strelom mikao zob. Nekši španjolski delavec iz Artilleroje si je na nenavaden način zmekno zob, šteri ga je dugo časa bolo. Kda so bile bolečine že neznosne, je vzeo revolvo, nastavo cev na koren zoba i je strelo. Krugla njemi je odnesla zob, odnesla pa je tüdi falat laloke i njemi raztrgala edno stran lica. Rane na dobro srečo neso nevarne.

Korupcijska afera v Berlini. Pred nedavnim je bila v Berlini odkrita velka korupcijska afera. Brata Sklarek sta napravila občini za več miljon zlatih mark škode. V afero so zapleteni tüdi najuglednejši možje iz varaškoga vodstva, kak se čüje celo nadžupan dr. Böss sam.

Mednarodni kongres hüdodelcov. V španskom varaši Lerida se je vršo mednarodni kongres hüdodelcov, na šteroga so prišli vsakovrstni hüdodelci iz Španije, Francije, Portugalije, Italije, Anglije, Nemčije i Ameike. Kongres je trajao en teden. Vdeleženci so govorili o mednarodnoj organizaciji hüdodelcov.

Grozen viher je divjao na otoki Sardinija. Porüšo je v varaši Uta 300 hiš. Celi varaš je s tem vničeni.

Devetdesetletna starka zgorela. Devetdesetletna dovica bivšega angleškoga poslanika v Parizi E. Paget- si je čistila v svojem stanovanji z bencinom obleko. Pri tom se je bencin vüžgao i starka je našla v plameni smrt.

Močen viher v Berlini. V Nemškoj prestolici je divjao močen viher, ki je napravo velko škodo. Z 50 hiš je strgao streho, do 100 lesenih kučic porüšo, podirao pa je tüdi lüdi na vulicaj. Do 80 lüdi je ranjenih.

Korupcijska afera v Rumuniji. Pri drüžbi Franco-Roumaine za izdelavo železnin so odkrili velko poneversko afero. V par letaj se je zapravilo prek 100 miljon lejov.

Krvave demonstracije v Pešti. V nedelo je mela socialna demokratska stranka velik shod, na šterom je vladalo velko razburjenje. Policija je morala rabiti orožje i pri tom je bilo več lüdi ranjenih.

Zanimivosti.

Kelko je vredno človeško telo? Materijal, iz šteroga obstoji človeško telo, je malo vreden. Nekši angleški učenjak je zračunao, da je v človeškom teli telko železa, da bi se z njega napravo mali cvek, masti za sedem falatov žajfe, fosfora za 2000 špic in nekelko drügih snovi. Vse to bi bilo vredno okoli 300 Din.

Klešče v želodci. Nekša žena iz Jerseya je tožila, da ma v želodci bolečine. Doktorje so jo pogledali i dognali, da ma v želodci klešče. Nato so ženo operirali i so istinsko našli v želodci klešče, štere je püsto notri doktor, ki jo je pred devetimi leti opererao.

Najvekše drevo na sveti. V Mehiki (v Santa Maria del Tule) je drevo, o šterom pravijo, da je najvekše i po vsoj priliki tüdi najstarejše na sveti. Drevo je visiko 43 metre. Debelo je pri zemli 52 metra. Starost dreva računajo na 1300 let. V senci toga orjaškoga dreva bi naednok meo prostor celi polk s prtlagov vred. Drevo se imenüje „ahuehuelt" (po našem vodni starec).

Za hišo i dom.

Dom — svetišče.

Ka je za človeka dom, prijazna rodna hiša, zna najbole tisti, ki ga nima ali ki ga je morao zapüstiti i žive cela leta daleč od njega — v tüjini. Vsakši den zdihavle po njem i hrepene po tistom hipi, da bi ga znova zagledno.

Dom je za človeka nekaj posebnoga. V njem najde človek to, ka njemi nemre dati nikša drüga hiša. Nekaj mehkoga, toploga je v rojstnoj hiši i četüdi ide človeki dobro v sveti, si itak zažele, da prestopi včasih prag tiste kučice, v šteroj je zagledno boži svet, kde ga je mati zibala i kde je napravo prvi stopaj ino zvüsto prvo reč.

Dom je za človeka — svetišče. Svetišča so nekaj skrivnostnoga. Misli se dvigajo v njih proti višavam. Človek se počüti olajšanoga. Za hip strese v sebe žmetne skrbi.

Vsi domi neso svetišča. V nešternih majo pravi pekeo. Tomi ne kriv dom, nego lüdje, ki v njem prebivajo; oni si delajo pekeo tam, kde bi lehko meli raj (paradičom). Kak se tüdi takši domi lehko spremenijo v svetišča, bomo povedali v prišestnoj številki.

Vabilo

na

zvünredni občni zbor

„Agrarne zadruge v Črensovcih", ki se bo vršo v Črensovcih dne 27-ga oktobra predpoldnom ob poldvanajstih na dvorišči Cigan Ivana. Če bi slabo vremen bilo, se vrši v dvorani nove posojilnice.

DNEVNI RED:

1. Čtenje i odobrenje zapisnika zadnjega občnoga zbora.
2. Stalni sklep od odküpa veleposestniške zemlje kneza Eszterházyja v D. Lendavi.
3. Volitev načelstva i nadzorstva.
4. Sprememba pravil.
5. Slučajnosti.

Če v določenom časi občni zbor ne bi bio sklepčen, se vrši pol vüre poznej na istom mesti i z istim dnevnim redom novi občni zbor ki sklepa veljavno ne gledoč na število članov navzočih.

Načelstvo.

Podpisani

Šipoš Janoš iz Novih Beznovec izjavla, da neje plačnik za duge, štere dela njegova mati 80 letna Šipoš Ana, rojena Fujs. Vsakši se opozarja, da joj ne davle na porgo (na up).

ŠIPOŠ JANOŠ l. r.

Dijaško polje

Raičeve „Črtice o Prekmurcih . . .“

Božidar Raič (r. l. 1827. pri Sv. Tomažu, u. l. 1886. v Ljubljani) je v svoji dobi najbolje poznal prekmurski jezik, slovstvo in narodno življenje. Obiskoval je svoje prekmurske prijatelje ter zbiral jezikovno in literarno zgodovinsko gradivo. Zato ga je leta 1878. sam Jagić naprosil, naj napiše v „Archiv für slav. Philologie“ razpravo o „ogrsko-slovenskem“ narečju; toda Raič se ni odzval. Objavil pa je v Letopisu Matice Slovenske razpravi: *„Črtice o Prekmurcih in njihovem govoru“* (l. 1868) in „Prekmurski knjižniki pa knjige“ (l. 1869). Ker je prva razprava splošno bolj zanimiva, naj sledi na tem mestu pregled njene vsebine.

* * *

V začetku piše R.: „Prva polovica tega sestavka je bila natisnjena v časniku Naprej (ured. Levstik. Op. por.) 1863. l. ker pa ga je ravno tisto dobo pokopala nemila osoda, kedar je donašal te črtice, in tako je pretrgan bil ta popis, zato tu ves priobčujem slovenskim narodnjakom, da dobe pravi nazor o *prekmurskih* našincih.“ Te črtice so podane v obliki opisa R. potovanja l. 1860.

O nazivu piše: „Mištirski Slovenci Prekmurce zovemo onkraj Mure v ogerski kraljevini živoče Slovene. To ime pa je navadno samo pri nas; neki jim tudi pravijo *Bolehnéci* (prim. „bojnéci“! op. por.); drugi ogerski Slovenci, sami pa si rekajo Slovene (menda Slovenje, op. p.) Med „Prekmurce“ je prišel od Radgone na Cankovo, kjer je bil „župnik dober Slovenec; sestavil je predlani, Molitvenico' v prekm. narečju“. Zanimivo je, da ne omenja njegovega imena — bil je Borovnjak — dasi imenuje vse ostale slov. čuteče župnike. Odtod je potoval preko Pertoče k Sv. Juriju, o katerem beleži, da tu „nemška omika poganja korenike. Vsako mlado nedeljo nemški pridigujejo.“ Kaplan je bil tedaj „pokrščen židov“, ki se je naučil slovenščine. Preko „gornje Lendave“, ki so jo tisti čas nazival varoš, je prišel v Petrovce. Tu se je pri cerkvi napotil v hišo, ki je o njej sodil, da je župnišče. Ko povpraša deklico po gospodu, mu odvrne, da so oča pri Nedeli. V katoliškem župnišču je res našel pri župniku pastorja in nekega štajerskega kaplana, ki se je z njimi prijazno razgovarjal. S spremljevavcem sta se podala proti Gor. Seniku, kjer sta v starem lesenem župnišču — večino župnišč je našel v slabem stanju — obiskala pisatelja *Jožefa Košiča*. Mož je bil še telesno in duševno svež (roj. 1788.) „Skrbno prebira izdelke našega slovstva“ in se uči iz njih. Omenja tri K. knjige (eno z netočnim naslovom) pisatelj mu je vsa svoja dela podaril, tožeč, da se slabo prodajajo.

Po obisku Števanovcev in Dolencev se je s pieteto ustavil v starem hramu pri Sv. Benediku, kjer je živel Mikloš Küzmič. V sebeborski gostilni ju je neki starec smatral za Garibaldijeva ogleduha. R. pripomnja, da ljudje v teh krajih dobro vedo, kaj se po svetu godi. Skozi Martjance in mimo Bogojine je prispel v Turnišče, kjer mu je šovinistični kaplan Szelmar (prej Slamar), dopisnik Pesti Hirnök-a, pripovedaval, da so prišli Slovenci v te kraje v 12. stol. Seve, da mu Raič ni ostal dolžan tudi v tej razpravi ne. — V Črensovcih je izvedel, da živi v „spodnji Lendavi“ okr. 500 Slovencev, ki so jim ukinili slov. pridigo. Ko je neki slov. duhovnik govoril o tem v Szombathelyu, je dobil odgovor: kjer ni tožnika, ni sodnika! L. 1866. je videl R. v župnišču v Čr. rokopisne pridige Jak. Sabarja, ki so pozneje preminile. (Za sedaj pripominjam, da je M. Valjavec našel v Varaždinu prekm. pridige — kot ovojni papir v trgovini. op. por.) — V Beltincih je bil župnik Marko Žižek, katerega je dvakrat videl v Mariboru pri besedi! Župnik, kaplan in učitelj so bili člani Matice Slovenske. Presenetljivo ugodno se izraža R. o Soboti: „S. ima lice lepega trga, toda židov obilno. Iz tega kraja smo večkrat brali dopise v časniku, branečem slovenstvo.“ (Dalje.)

Gospodarstvo

Gospodarska kriza na Vogrskom.

„Hrvatska Straža„ prinaša iz Budapešte sledeče: „Časopisi vnogo razpravlajo o gospodarskoj i kulturnoj krizi, ki vsikdar bole pritiska povojno Vogrsko. Vse pridelüvanje ječi pod ogromnimi dačami. Državni proračun znaša okoli 13 miljard Din, a to je za malo Vogrsko, ki ma do 8 miljon prebivalcov prevelki ter. (Naš proračun je menši, čeravno ma Jugoslavija 12 miljonov prebivalcov. o. u.) Dače so proračunane v pšeničnoj valuti i to te kda je bila pšenica po 300 Din. meter. Cena pšenice je spadnola na 200 (i še niže, op.), dača pa je ostala ravno tak visika. To nerazmerje najbole pritiska kmečko gospodarstvo, zato se tüdi nezadovolstvo z vladinov dačnov politikov najbole kaže v kmečkih i posestniških krogih.

Pošta uredništva.

Vsem naročnikom i prijatelom. Z velkim veseljom sem sprijao par novic, štere sem dobo ravno za to številko. Ob toj priliki se obračam na vse, ki ste prijateli Novin. Vsi želemo, da bi bile Novine zanimive. To dosegnemo na te način, če ne bo pisao samo urednik, nego njemi pomagate vsi. Što ma ka na srci, naj zapiše i pošle na uredništvo. Posebno novice: če se zgodi kakša nesreča, če merje kakši imeniten človek, ali če je inači ka novoga v vesi. Vse to je zanimivo. Urednik nemre za vse znati, zato je potrebno, da njemi drügi pošilajo takše novice. Poštne stroške, papir i koverte vsem rad plačam. — **Simon Štefan, Boistrancourt.** Domo bi morali priti, a se skoro ne splača, ar so invalidi z 20% zbrisani. Za pozdrav hvala!

Pošta upravništva.

Kovač Janoš. Nassandresi Francija. Nikših penez nesmo dobili. Zakaj ne pošilate priporočeno i gorizapisano, keliko penez je notri, te se ne zgübijo. **Slaviček Ana. M. Šalovci.** Plačate v Francijo do novoga leta 12 din. 50 par. **Petek Ivan. Farme de Gernicourt.** Deset frankov sprejeli. Hvala. Na pritožbo odgovorimo, da je brez zroka. Novin ne pošilja nieden urednik, nego samo uprava lista. Uprava pa more liste staviti, če se ne plačajo, zato ka more peneze na posodo jemati za tiskarno. Ne more pa vzeti, če nema sledkar odkod povrnoti. Dajte si ednok že vsi dopovedati, da delavec doma tüdi ne dela k šenki; more se njemi trüd plačati. Kak ga pa plačamo, če nam naročnik ne plača naročnine. Pozdravleni. **Godar M. Meselhof.** Deset mark naročnine sprejeli. Hvala lepa. Novine vam bodo hodile, kak dugo ščete. Poslali smo vama tüdi z pajdašom vsakomi en znak. Pozdravleniva!

Razglas.

Veliki živinski in kramarski sejem se vrši v Martjanci dne 23. okt. na mesto Nov. 11. Sejemski prostor prosto. ODBOR.

3 pomočnike mizarske takoj sprejmem.

KUTASSY EUGEN
strojno mizarstvo
BOGOJINA 2 PREKMURJE.

K odaji

v Dolnjii Lendavi v glavnoj ulici ena velika zidana hiša, štera odgovárja za 2 družini, pa obstoji iz 8 sob, 2 kühnji, 2 gangov, 2 hramb, 1 velke kleti, 2 štal, vsaka za 5—6 falatov živine, 1 gümla, 2 magazinov, drvarnice, velikoga dvora i ograda.

Küpci se naj obrnejo na lastnika TEICHMAN HINKO, špeditera v Dolnji Lendavi hšt. 114. 4

Vsakovrstne surove in svinjske kože

küpüje po najvišji dnevni ceni
FRANC TRAUTMANN
Murska Sobota Cerkvena ul. 191.

Odpro sem gostilno

v svojoj lastnoj hiši v Dugoj vesi i bom podvoro vsem svojim obiskovalcom z dobrov pijačov i toplimi pa mrzlimi hranami.

ŠVEC FRANC, gostilničar, Dolgavas.

Izšla je BLASNIKOVA VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1930. ki ma 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bio že od naših pradedov najbole upoštevan i je še dnes najbole cenjeni.

V „Velikoj Pratiki“ najdeš vse, ka človek potrebüje vsaki den. Katoliški koledar z nebesnimi, sunčnimi, mesečnimi vremenskimi in dnevnimi znamenji; — sunčna i mesečna potemnenja; — mesečne spremembe; — koledar za proslavne in protestante; — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na menice, pobotnice, küpne pogodbe i račune; — konzulate tüjih držav v Ljubljani in Zagrebi; — vsa senja na Kranjskom, Koroškom, Štajerskom, Prekmurji Medžimurji i v Julijskoj Benečiji; — pregled o konci brejosti živine; — tabelo hektarov v plügaj; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklom leti; — tabele za računanje intereša; — življenjepise važnih in odličnih oseb s slikami: — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec i žena v hiši.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinaj i se lehko naroči tüdi pismeno pri založniki:

tiskarni J. Blasnika nasl. d. d. v Ljubljani. 5

Najboljši cement,

vapno, deske itd. odava po najnišišoj ceni VEKOSLAV BRATINA, Križevci pri Ljutomeri. Odpro sem tüdi podružnico v Veržeji št. 5. pri A. Auer i se dobijo zdaj stalno tam tüdi cement, deske i cementne cevi vsakovrstne. 4

Dam na znanje,

da se dobijo pri meni najbolše zdelane kože in poplatje za obüteo. To posvedočijo vsi vučeni čevlari i tüdi kmetovje, ki so pri meni že blago küpüvali. Slab leder je dosta drakši kak dober. Peneze v blato meče, što slab leder küpüje. Dober leder pa samo tisti pozna, ki ma več letno prakso v njem. Ne dajte se zapelati; nepozna ledra tisti, ki ne je meo posla ž njim. Zato vsi, ki potrebüjete za zimo dober leder, dobro obüteo i fal, to dobite vsigdar pri ŠKAFAR JOŽEFI v Beltinci. 3

Ka je „Mastelin“?

„MASTELIN“ je prašek za svinje po živinozdravniško preizkušenom recepti, sestavleni iz aromantični zelišč, kakti Kalmus, Encian i dr. ka povzroča prebavo i tek.

„MASTELIN“ vsebüjo bridko sol, povzroča čiščenje notranjih organov.

„MASTELIN“ utrjuje organizem pri živini. Trditev, da bi se svinje od praška debelile; bi bila neutemljena. Istina je pa, da se tek pri debelenji dostakrat stavi tüdi pri najbogšoj hrani. Te je potrebno dodavati Mastelin, z njim se obüdi tek i dostakrat odstranijo tüdi razne bolezni.

„MASTELIN“ stavi zavolo toga klanje pred pravim časom. Vsakomi je znano, da pri predčasnom klanji živine nega dobička nego zgübiček.

„MASTELIN“ dobite v vsej trgovinaj na deželi za male peneze. Pakeci so po 3 i 6 Din. Kak se rabi, je napisano na pakeci. — Glavna zaloga: A. KOSEC Maribor, Tezno št. 5.

PRODA SE GOSTILNA

na Avstrijskoj meji 5 minut od trga na dobrom prometi i do 7 plügov zemle poleg. Naslov se zvedi v PREKMURSKI TISKARNI v Murski Soboti. 3

K ODAJI

je v Dolnjoj Lendavi v Kolodvorskoj ulici ena lepa hiša, štera sestoji iz 3 sob, 1 trgovinskoga lokala, 1 predsobe, 1 kühnje, 1 hrambe, 1 kleti, 1 štale, 1 gümla, 1 svinjaka, ograda i pol plüga domačega grünta: zvün toga se oda blüzi hiše 4 i pol plüga dobre zemle i ena gozdna i pašna pravica. Küpci se naj obrnejo na lastnika

BARTANIČ GEZA trgovca

z ledrom v Dolnjoj Lendavi št. 178. 3

— **Mladost** pa lepoto vzdržavle „MAJALA“ mast i žajfa za obraz. Odstrani vse piščajce, sunčane i erdeče pege lica. Eden lonček Din 12, žajfa Din 8. Dobi se v lekarni pri SVETOJ TROJICI, D. LENDAVA.

Najlepše kmečko posestvo 24 plügov v Ljutomeri odam. Realitetna pisarna „Slivar“ Ljutomer. 3

Podperajte „NOVINE“!

Za PREKMURSKO TISKARNO odgovoren HAHN IZIDOR v Murski Soboti. Izdajatelj KLEKL JOŽEF. Urednik FRANC KOLENC.